

Sygn. akt IV KK 69/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Szewczyk (przewodniczący)
SSN Tomasz Grzegorzczak (sprawozdawca)
SSN Jacek Sobczak

Protokolant Danuta Bratkrajc

w sprawie **R. K.**

skazanego z art. 178a § 4 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 kpk

w dniu 23 marca 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w T.

z dnia 30 kwietnia 2015 r.

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w T. do ponownego rozpoznania, a koszty postępowania kasacyjnego przejmuje na Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem, wydanym na posiedzeniu w trybie art. 343 k.p.k., Sąd Rejonowy w T. uwzględnił, wniesiony na podstawie art. 335 § 1 k.p.k., wniosek prokuratora i zgodnie z nim skazał R. K., za popełnione w dniu 29 października 2014 r., w miejscowości G. przestępstwo z art. 178a § 4 k.k., z przyjęciem, że

dopuścił się on tego czynu będąc uprzednio prawomocnie skazanym, wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 28 października 2011 r., w sprawie o sygn. akt II K .../11, za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, za który to czyn skazano go wówczas na grzywnę, z orzeczeniem także zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat oraz świadczenia pieniężnego na określony cel społeczny. Za obecnie przypisany oskarżonemu czyn wymierzono mu zaś karę 1 roku pozbawienia wolności, orzekając również zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat. Wyrok ten uprawomocnił się bez zaskarżenia w dniu 11 czerwca 2015 r.

W kasacji wywiedzionej w 2016 r. przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego podniesiono zarzut obrazy art. 343 § 7 w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. prowadzącej do rażącego naruszenia prawa materialnego, a to: art. 107 § 4a k.k., przez jego niezastosowanie, mimo wynikającego z jego dyspozycji zatarcia uprzedniego skazania orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 28 października 2011 r. i ustalenie przez to popełnienia przez oskarżonego czynu w warunkach określonych hipotezą art. 178a § 4 k.k., co mogło wpłynąć na wymiar kary, a z uwagi na zmianę normatywną art. 42 § 3 k.k., wprowadzoną od dnia 18 maja 2015 r. na mocy ustawy z dnia 20 marca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 54), rodzi też dalsze negatywne dla skazanego konsekwencje. Wywodząc w ten sposób, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w T. do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając tę kasację, Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja ta jest zasadna w oczywistym stopniu, a skoro wniesiono ją na korzyść skazanego, to podlegała rozpoznaniu na posiedzeniu, o którym mowa w art. 535 § 5 k.p.k.

Z akt tej sprawy wynika bowiem niezbiecie, że już w dacie wniesienia aktu oskarżenia i dołączonego doń wniosku o skazanie bez rozprawy opartego na art. 335 § 1 k.p.k., co miało miejsce w dniu 23 marca 2015 r., nie można było powoływać się na fakt uprzedniego skazania oskarżonego przez Sąd Rejonowy w S. z 2011 r., za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., jako że skazanie to już wcześniej uległo zatarciu. Wniosek taki w sposób oczywisty nasuwa się z dokumentu zawartego na k. 6 tych akt, zawierającego informację Sądu Rejonowego w S.,

przekazane KMP w T., w listopadzie 2014 r. W piśmie tym Sąd ów poinformował, że skazany, orzeczoną wówczas grzywnę uregulował w dniu 17 stycznia 2013 r., zaś świadczenie pieniężne już 22 grudnia 2011 r., natomiast środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych był orzeczony na okres 3 lat od dnia 7 sierpnia 2011 r., do dnia 7 sierpnia 2014 r.

W wyniku nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 396), od dnia 21 marca 2015 r., w razie skazania na grzywnę, zatarcie następowało z mocy prawa, już z upływem roku od wykonania takiej kary (nowy § 4a art. 107 k.k.). Tym samym *in concreto*, skoro R. K. wykonał grzywnę w dniu 17 stycznia 2013 r., to w dacie wnoszenia aktu oskarżenia nastąpiło już zatracie jej wykonania. Natomiast, ponieważ orzeczony przez Sąd Rejonowy w S. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, został w całości wykonany do dnia 7 sierpnia 2014 r., to wówczas też doszło do zatarcia skazania w tym zakresie, a odnośnie do obowiązku świadczenia pieniężnego już w 2011 r.

Natomiast zatarcie w ogóle skazania za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., o jakim mowa była we wskazanym wcześniej wyroku Sądu Rejonowego w S., nastąpiło w świetle nowej regulacji zawartej w art. 107 § 4a k.k., w rok po wykonaniu kary grzywny. Z uwagi zatem na to nowe rozwiązanie nie można było kwalifikować zarzucanego oskarżonemu przestępstwa z 2014 r. jako wypełniającego znamiona art. 178a § 4 k.k.

Sąd orzekając w przedmiotowej sprawie w dniu 30 kwietnia 2015 r. nie zauważył powyższych okoliczności. Być może powodem tego był fakt, że w akcie oskarżenia w wykazie dowodów z dokumentów nie przywołano wskazanego wcześniej pisma Sądu Rejonowego w S.. Należy jednak także wskazać, że w danych o karalności (k. 20 akt), datowanych na dzień 7 listopada 2014 r., nie ma żadnej informacji o wykonaniu ani świadczenia pieniężnego ani zakazu prowadzenia pojazdów, a figuruje tam jedynie fakt wykonania kary grzywny. Nieistotne jednak, z jakich powodów, doszło mimo to w tej sprawie w sposób niewątpliwy do obrazy wskazanych przepisów procedury karnej, jak i materialnego prawa karnego. Sąd bowiem, przed uwzględnieniem wniosku o skazanie bez rozprawy, powinien zbadać przekazaną mu dokumentację z postępowania przygotowawczego, a stosownie do ówczesnych przepisów otrzymał pełne akta tej

sprawy. Z protokołu posiedzenia Sądu wynika wprawdzie, że odczytano całe dotychczasowe akta tej sprawy (k. 60), jednak efekty tej czynności wskazują, iż nie dokonano tego z należytą starannością, skoro nie dostrzeżono choćby rozbieżności między wskazanym wcześniej pismem Sądu Rejonowego w S., a danymi o karalności. Takie postąpienie Sądu doprowadziło do sytuacji, w której uwzględniono wnioski, jaki z uwagi na swoją treść, nie dawał podstawy do takiego uwzględnienia.

Doszło zatem w ten sposób do obrazy ówczesnego art. 343 § 7 k.p.k. Jak zaś już wskazano, Sąd nie dostrzegł również zmiany wprowadzonej, bez mała na 1,5 miesiąca przed wydawaniem wyroku, przez uzupełnienie art. 107 k.k. o nowy paragraf 4a, co w istotny sposób odbiło się na podejmowaniu niekorzystnego dla oskarżonego rozstrzygnięcia merytorycznego.

Powyższe wskazuje, że zaskarżony wyrok ostać się nie może. Dlatego też Sąd Najwyższy uchylił go i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w T. Rozpatrując ponownie tę sprawę, Sąd winien procedować w oparciu o przepisy obowiązujące w momencie przystąpienia do takiego orzekania, mając przy tym również na uwadze kierunek tej kasacji oraz regułę zawartą w art. 4 § 1 k.k. Z uwagi na charakter i rodzaj naruszeń, które spowodowały uchylenie wyroku, Sąd winien orzekać już tylko na rozprawie.

Z tych wszystkich powodów orzeczono, jak w wyroku.

kc